

Raunas Brīvības piemineklis šomēnes 90 gadi. Ikdienā, ejot garām, nedomājam par tā simbolisko nozīmi, par brīvību, kuras cīnītājiem par

pagasta ļaužu ziedojumiem tas uzcelts. Bet Rauna bez tā nav iedomājama. Tāpat kā bez Staburaga, Tanīskalna, pilsdrupām, baznīcas... Tie tur ir, bijuši un būs. Vai šodienas

cilvēkam pašsaprotami ir piederības simboli, ar ko lepoties? Atbilde, protams, katram sava. Kronvaldu Atis pirms vairāk nekā simts gadiem teicis: "Tikai tas, kas savu tēvu zemi

pazīst, var to patiesi mīlēt." Un arī šodien nekas nav mainījies.

ARTŪRS VECGAILIS, KASPARS POVOŽAJEVS, TOMS LAKINS un AIVIS ŠČITKA dzimuši raunēnieši. Tikai Artūrs patlaban dzīvo Cēsīs, pārējiem ikdiena saistās ar Raunu. Visi četri jaunie vīrieši savu ķermeni izrotājuši ar tetovējumiem. Tajos stāsts par Raunu, Latviju.

A. Vecgailis: - Biju izdomājis, ka gribu tetovējumu, un nebija citas domas - tas būs saistīts ar Raunu. Esmu raunēnietis. Man apkārt rokām ir tetovējumu joslas, redzams Raunas Brīvības piemineklis, baznīca, pirmais Raunas ugunsdzēsēju auto, pilsdrupas, Raunas pagasta un baznīcas ģerboņi, latviski raksti. Arī centra krustojums, kas ir tikai Raunai raksturīgs, jo autobraucēji brīnās, ka tas ir aplis, bet reizē arī ceļa norādes uz Valmieru, Rīgu, Cēsīm. Daudzi prasījuši, kas ir zīmējums, tad stāstu, ka tā Rauna. Ne viens vien atpazinis - tiešām, tā taču Rauna. Fotografiju bija daudz, kopā ar tetovētāju likām kopā, kas labāk izskatītos. Daudzi novērtējuši, ka smalks darbs, labi izskatās. Tetovētājs Jānis Svārs ir no Liepas, tagad gan dzīvo Rīgā.

T. Lakins: - Pirms sešiem gadiem Raunas Brīvības piemineklis bija mans pirmais tetovējums. Gribēju tetovējumu nevis tāpēc, lai man tāds ir, bet lai ir kāds stāsts. Esmu raunēnietis, un stāsts ir par to. Apkārt rokai ir Raunas Staburags, tad Raunas pagasta ģerbonis, pilsdrupas, latviskie raksti. Un ir arī nedaudz par pašu - skeitboards, futbols. Tā kā daudz dzeru kafiju, gribējās arī kaut ko ar to saistītu, un ar tetovētāju iz-

domājam - no aca asara pil kafijas tasītē.

K. Povožajevs: - Pirmais tetovējums man bija 15 gados, pats sev esmu tetovējis, brālim Anglijā tagad ir salons. Dzīvojot sešus gadus prom no Latvijas, manī daudz kas mainījās, to var saukt par patriotismu, lepnumu par Latviju, Raunu. Saprota, ka esmu tām piederīgs, ka man tas ir svarīgi. Man ir tetovējums ar Latviju un trim zvaigznēm, uz krūtīm uzraksts latvietis, bet augšdelma iekšpusē Latvijas him-

nas panti. Vēl arī mammas dzīves dati. Nu jau astoņus gadus esmu atgriezies, te ir mana ģimene.

A. Ščitka: - Man ir daudzi latviski raksti, arī ugunskrusti, bet tos uzreiz neviens neasociē ar svastiku. Ir vārdi angļiski, kas tulkojami: "Mēs esam latvieši, mēs nesēžam mierā!" Tā kā brālis dzīvo Slovākijā, ir arī tās simbols, un vēl vilks lapās, ūpis, kas ir gana mistiski dzīvnieki.

T. Lakins: - Nezinu, ka kādam raunēnietim tetovējums būtu galvaskausi vai kas līdzīgs. Man gribētos uz muguras tetovējumu ar Raunas baznīcu. Raunā ir tik

daudz ainavisku vietu.

- Ko jūs citiem stāstāt, kad viņi tetovējums ierauga Raunas simbolus?

A. Vecgailis: - Kad kāds prasa, kas ir Rauna, saku - aizbrauc, apskaties. Pēc tam sūta bildes, cik fantastiski. Rauna vienmēr pie- saistījusi cilvēkus, te patīk atbraukt. Kad aizgāju uz Rīgu un kāds prasīja, no kurienes esmu, galvu nodūris, atbildēju: "No Raunas". Jautātājs tikai gari novilkā: "Ā..ā." Tad sapratu, ka jā- saka ar lepmumu, tad arī jautātā- jam ir cits iespaids un attieksme.

K. Povožajevs: - Gatavoju bērnu gultniņas, un klientam, ja Vidzemē nav bijis, uzreiz izstā- tu, kas ir Rauna, kas mums te ir, kā nav nekur citur. Rauna ir ma- za, skaista pilsētiņa.

T. Lakins: - Ikviens saprot, ka man Rauna ir svarīga, un jautā, kāpēc. Stāstīt varu daudz. Kur vēl ir tik ainaviska, sakopta vieta! Te ir vēsture un skaista šodiena.

- Kur jums ir mīļākā vieta Raunā?

A. Vecgailis: - No bērniības tā ir Dzirnagrava, kur taisījām pigo- rus un vasarās dzīvojāmies. Kur lielākie cunduri darīti, tur arī ir. Tagad visur taciņas, izkopts, to- laik Tanīskalns bija pamesta vie- ta, tur mums patika. Lēcām upē, tad upe nebija tik sekla. Slidinājāmies no klints.

K. Povožajevs: - Bijām tā kā sadalījušies, bija tie, kuri dzīvo jaunajās (daudzdzīvokļu -aut.) mā- jās, tie bija no jaunatnēm, tad vēl tie, kuri dzīvo vienā vai otrā pusē upei, un tie no privātnēm jeb pri- vātmājām. Attiecības bija labas, tikai katram sava kompānija. Protams, skola, pilsdrupas, kur notika zaļumballes un bija visādi piedzīvojumi. Vēl jau dzīvojā- mies pa nepabeigto jaunbūvi.

A. Ščitka: - Abi ar Tomu esam no Cimzas. Mūsu bērniībā tur bija daudz bērnu. Tagad atkal ir un galdniecības kultūrtelpā notiek pasākumi.

◆ **RAUNĒNIEŠI.** Kaspars Povožajevs (no kreisās), Toms Lakins, Artūrs Vecgailis, aizmugurē Aivis Ščitka.

- Kā savai jaunajai paaudzei stāstāt par Raunu, ka šai vietai viņi ir piederīgi?

A. Ščitka: - Ikdienā jau par to nerunājam. Bērni redz, jūt, ko mums nozīmē šī vieta, kur ir mā- jas. Tā veidojas attieksme un pie- derība.

A. Vecgailis: - Dzīvojam Cēsīs. Raunā bērniem ir opaps, omama, māsīcas, brālēni, visi sabraucam, kopā svinam, te viņi pavada lai- ku. Viņiem tā ir vieta, kur ir labi. Tās atmiņas nepazudīs.

K. Povožajevs: - Man ir pa- zīstami, kuri Raunā dzimuši, au- guši, bet viņus ar to nekas nesai- sta. Piederību nevar iemācīt ne skolā, ne ģimenē, to cilvēks sevī uzsūc, dzīvojot šajā vidē, starp savējiem, draugiem.

T. Lakins: - Ja tev pašam vieta, kur dzīvo, būs svarīga, tad arī ci- tiem būs cieņa pret tevi un tavu vietu.

K. Povožajevs: - Daudzi vēlas atgriezties Raunā. Diemžēl ne katram ir, kur dzīvot, jo pagastā jau sen nav nevienas neapdzīvo- tas mājas.

- Raunas Brīvības pieminek- lim jubileja. Kas ir brīvība?

A. Ščitka: - Grūti spriest, kas ir brīvība. To zina tie, kam tās nav bijis. Mums tai vienmēr bijusi un ir pašsaprotama.

A. Vecgailis: - Kad redzi, kas notiek pasaulē, novērtē, kas ir brī- vība, kaut nezini, kā ir, kad tās nav. □

Raunas muzeja vadītāja IEVA PLĒTIENA:

- Par patriotismu, identitāti daudz runā, diemžēl bieži vien tie ir tikai vārdi. Šiem vī- riem tas ir kas daudz vairāk.

Raunas kultūras centra vadītāja LINDA VECGAILE:

- Piederība Raunai ir spē- cīgs kods. Tas ir lepnums, identitāte gan pagātnē, gan šodien. Raunai ir savi simboli - Brīvības piemineklis, Staburags, baznīca, pilsdru- pas -, tos pazīst ne tikai Latvijā. Tos sargājam. Tā ir mūsu identitāte, kas atklāj piederību, ar ko lepojamies.

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no
Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par saturu atbild projekta īstenotājs
izdevniecība SIA "Cēsu Druva".